

Serial No.

152

106-R-C45

2006

PUNJABI
Paper I
(Literature)

Time Allowed : Three Hours

Maximum Marks : 300

INSTRUCTIONS

Candidates should attempt questions 1 and 5 which are compulsory, and any THREE of the remaining questions selecting at least ONE question from each Section.

All questions carry equal marks.

Answers must be written in Punjabi (Gurmukhi Script).

SECTION—A

1. “ਕੈਕੇਈ, ਮਦ ਤੇ ਟੱਕ ਪ੍ਰਾਕ੍ਰਿਤਾਂ ਤੋਂ ਕੈਕੇਈ, ਮਦ ਤੇ ਟੱਕ ਅਪ੍ਰਭੰਮਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਨੇ ਛੇਤੀ ਹੀ ਆਪਣੀ ਵਖਰੀ ਪਛਾਣ ਬਣਾ ਲਈ।”

ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਪਰਖ ਪੜਤਾਲ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣੇ ਮਤ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰੋ।

ਪੰਜਾਬੀ

2. ਭਾਵਾਂਸ਼, ਅਗੇਤਰ, ਪਿਛੇਤਰ, ਤਤਸਮ ਤੇ ਤਦਭਵ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦੀ ਸਿਰਜਨਾ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ।
3. ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਲਿਪੀ ਦਾ ਕੀ ਸੰਬੰਧ ਹੈ? ਗੁਰਮੁਖੀ ਦਾ ਉਦਭਵ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ-ਰੁਖ ਉਲੀਕਦੇ ਹੋਏ ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਾਚੀਨਤਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰੋ।
4. “ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਸਮਾਜਕ ਮਰਯਾਦਾ ਨਾਲ ਹੈ ਤੇ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਇਸਲਾਮ ਦੇ ਕਟੜ ਰੂਪ ਨਾਲ, ਪਰੰਤੂ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਗਿਆਨ ਦੇ ਪੈਧਰ ਉਤੇ ਮਨੁਖ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਲਾਵੇ ਵਿਚ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।”—ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

SECTION - II

5. “ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਪ੍ਰਗਤੀਵਾਦੀ ਕਾਵਿ ਧਾਰਾ ਦੇ ਵਿਗਠਨ ਨਾਲ ਪ੍ਰਯੋਗਵਾਦੀ, ਸੁਹਜਵਾਦੀ ਤੇ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਗਤੀਵਾਦੀ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਸਿਰਜਨਾ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਹੋਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ।” ਉਪਰੋਕਤ ਕਥਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਲੇ ਸੰਵਾਦ ਤੇ ਨਿਖੇੜ ਦੇ ਬਿੰਦੂ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ।
6. ਮਹਾਂਕਾਵਿ ਬਾਰੇ ਪੂਰਬੀ ਤੇ ਪੱਛਮੀ ਚਿੰਤਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿਚ ਕੀ ਭੇਦ ਹੈ? ਇਸ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਆਜ਼ਾਦ ਤੇ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਇਕ-ਇਕ ਰਚਨਾ ਲੈ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਕਰੋ।
7. ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ, ਨਾਟਕੀ ਰੂਪ ਤੇ ਥੇਟਰੀਕਲ ਟੈਕਨੀਕ, ਹਰ ਪਖੋਂ ਹੀ ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ ਨੇ ਆਈ ਸੀ. ਨੰਦਾ ਨਾਲ ਆਰੰਭ ਹੋਏ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਦਿਸ਼ਾਵੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਪਰਿਚਿਤ ਕਰਵਾਇਆ।—ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

8. “ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਸਾਹਿਤਕ ਰਚਨਾ ਵਿਚੋਂ ਸਾਹਿਤ ਖਾਣੇ
ਆਧਾਰਾਂ ਉਤੇ ਆਗਾਂਹ-ਵਧੂ, ਪਿਛਾਂਹ ਖਿੱਚੂ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ
ਤਕ ਸੀਮਿਤ ਰਹੀ ਅਤੇ ਕਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਸਾਹਿਤਕਤਾ
ਜਾਂ ਸਾਹਿਤਕ ਸੁਹਜ ਉਭਾਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਜੁਗਤਾਂ ਪਛਾਣਨ
ਤਕ।”—ਵਿਆਖਿਆ ਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ।

punjabiforias.com
by Satinder Sir